

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

Zespołu Szkół Nr 3
im. M. Kopernika
w Łańcucie

Przedmioty humanistyczne

1. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego

ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- zna bardzo dobrze lekturę podstawową, uzupełniającą oraz wykazuje indywidualne zainteresowania czytelnicze. Równocześnie potrafi te teksty umiejscowić w różnorodnych kontekstach kulturowych, historycznych dostrzegając ich związek z tradycją,
- posiada wiedzę dotyczącą programu nauczania oraz wykraczającą poza treści programowe,
- na podstawie poznanych tekstów wygłasza własne dojrzałe sądy, uzasadniając wypowiedziane opinie,
- rozpoznaje rodzaje i gatunki literackie, główne gatunki publicystyczne oraz z pogranicza, umie wypowiadać się swobodnie w objętych programem nauczania formach wypowiedzi,
- rozpoznaje większość cech języka i stylu utworów oraz epok,
- rozumie funkcje środków językowych w tekście bezbłędnie oceniając poprawność wypowiedzi,
- rozpoznaje charakter komunikatu językowego,
- potrafi zredagować przemyślaną, funkcjonalną wypowiedź w formie pisemnej o pełnej poprawności formy, odznaczającą się indywidualizmem i kulturą języka.

ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- bardzo dobrze zna lekturę podstawową, wybrane teksty z literatury uzupełniającej dostrzegając ich związek z życiem narodu i wspólnoty ludzkiej umiejscawiając je w różnorodnych kontekstach,
- posiada pełne, ugruntowane wiadomości objęte programem nauczania,
- odczytuje zawarte w tekstach literackich idee oraz formułuje na ich podstawie własne sądy i uzasadnione opinie,
- rozpoznaje rodzaje i gatunki publicystyczne,
- umie wypowiadać się w objętych programem nauczania formach wypowiedzi,
- rozpoznaje cechy języka i stylu utworów oraz epok,
- zna podstawy gramatyki polskiej i umie ocenić poprawność wypowiedzi,
- rozpoznaje charakter komunikatów językowych,
- potrafi zredagować przemyślaną, spójną wypowiedź w formie pisemnej o pełnej poprawności gramatycznej, ortograficznej oraz graficznej, posługując się dojrzałym, indywidualnym stylem.

oceną dobrą otrzymuje uczeń, który:

- zna podstawowe teksty literackie odczytując ich główne idee na tle życia narodu i wspólnoty ludzkiej oraz rozpoznaje w nich wartości uniwersalne i aprobowane przez siebie,
- posiada wiadomości objęte programem nauczania,
- rozpoznaje rodzaje i gatunki literackie oraz główne gatunki publicystyczne,
- umie wypowiadać w większości objętych programem nauczania form wypowiedzi,
- zna podstawy gramatyki polskiej oraz dostrzega błędy w wypowiedzi,
- rozpoznaje charakterystyczne cechy języka i stylu utworów oraz epok,
- rozpoznaje charakter komunikatu językowego,

- umie dostosować styl do celu wypowiedzi unikając stereotypów językowych,
- potrafi zredagować spójną, funkcjonalną wypowiedź w formie pisemnej o niemal pełnej poprawności gramatycznej, ortograficznej oraz stylistycznej.

ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- zna lekturę podstawową odczytując w niej główne idee oraz dostrzegając podstawowe związki z życiem narodu i ludzkości,
- odtwarza wiadomości i opinie o utworach próbując równocześnie formułować własne sądy,
- posiada większość wiadomości objętych programem nauczania,
- dostrzega i umie określić swoistość tekstów artystycznych w porównaniu z publicystycznymi,
- rozpoznaje cechy rodzajów gatunków literackich,
- zna podstawy gramatyki polskiej dostrzegając poważniejsze błędy w wypowiedzi,
- rozpoznaje charakter komunikatu językowego,
- rozpoznaje niektóre cechy języka i stylu utworów oraz epok

ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- zna podstawowe teksty z lektury podstawowej odczytując w nich główne idee oraz próbując na ich podstawie formułować własne sądy, w większości jednak odtwarzając wiadomości i opinie,
- odróżnia teksty artystyczne od publicystycznych,
- posiada podstawowe wiadomości objęte programem nauczania,
- rozpoznaje cechy rodzajów literackich i podstawowych gatunków literackich,
- zna podstawowe zasady gramatyki polskiej potrafiąc dostrzec rażące błędy,
- rozpoznaje podstawowe cechy komunikatu językowego,
- potrafi określić niektóre cechy języka i stylu utworów oraz epok, redaguje w formie pisemnej wypowiedź formalnie trójdzieloną (dopuszczalne dysproporcje kompozycyjne i zakłócenia spójności tekstu) wypowiadając się na ogół zgodnie z zasadami gramatyki oraz normami poprawności językowej, ortograficznej itp.

ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem,
- nie potrafi rozwiązać elementarnych problemów literackich i językowych nawet z pomocą nauczyciela,
- nie zna odstawowych pojęć z teorii literatury,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych dopuszcza się rażących błędów rzeczowych,
- w wypowiedziach pisemnych wykazuje błędne zrozumienie tematu, jego styl jest nieporadny, dopuszcza się licznych błędów językowych,
- wykazuje bardzo słabą orientację w literaturze, a jego interpretacja tekstów jest infantylna

2. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z historii

Poziom wymagań koniecznych (ocena: dopuszczający)

Uczeń:

- ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej,
- sytuje najważniejsze wydarzenia w czasie i przestrzeni,
- rozpoznaje związki przyczynowo- skutkowe,
- przedstawia przy pomocy nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej,
- określa rodzaj źródła historycznego, odszukuje najważniejsze informacje w źródle pisanym.

Poziom wymagań podstawowych (ocena: dostateczny)

Uczeń:

- ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej,
- selekcjonuje podstawowe fakty,
- wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo- skutkowe,
- odnajduje najważniejsze informacje zawarte w kilku źródłach pisanych, dokonuje ich wspólnej analizy,
- odróżnia fakty od opinii,
- przeprowadza podstawowe rekonstrukcje genezy, mechanizmów przebiegu oraz konsekwencji wybranego zjawiska z jednej płaszczyzny procesu historycznego,
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej.

Poziom wymagań rozszerzających (ocena: dobry)

Uczeń:

- ma wiedzę i umiejętności historyczne określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w typowych sytuacjach,
- analizuje i porównuje informacje zawarte w różnych źródłach,
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji,
- dokonuje wszechstronnej rekonstrukcji genezy, mechanizmów przebiegu oraz konsekwencji wybranego zjawiska historycznego.

Poziom wymagań dopelniających (ocena: bardzo dobry)

Uczeń:

- ma wiedzę i umiejętności historyczne określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w różnych sytuacjach problemowych,
- analizuje i porównuje dane zawarte w różnych źródłach historycznych, potrafi je samodzielnie zinterpretować,
- zauważa rozmaite interpretacje wydarzeń i procesów historycznych,
- samodzielnie ocenia postacie, wydarzenia i procesy,
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji i w trakcie zajęć pozalekcyjnych,
- formułuje problemy historyczne.

Poziom wymagań wykraczających (ocena: celujący)

Uczeń:

- ma wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową; zna literaturę historyczną, potrafi zastosować wiedzę w różnych sytuacjach problemowych,
- samodzielnie rozwija swoje zainteresowania,
- startuje z sukcesami w konkursach i olimpiadach historycznych
- samodzielnie formułuje i rozwiązuje problemy historyczne z wykorzystaniem popularnonaukowych i naukowych źródeł informacji.

3. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z historii i społeczeństwa

Ocena: dopuszczający

Uczeń:

- mimo wyraźnych braków w wiedzy potrafi przy pomocy nauczyciela odtworzyć wiadomości konieczne, istotne dla dalszego kształcenia;
- wykazuje się niewielką znajomością faktografii i terminologii oraz w bardzo ograniczonym zakresie i z licznymi błędami lokalizuje fakty w czasie i przestrzeni;
- z pomocą nauczyciela formułuje powierzchowne wnioski i oceny;
- pracując w zespole, wykonuje tylko część powierzonych mu zadań;
- niechętnie angażuje się w pracę grupy, odrywając się od powierzonych zadań i nie przestrzegając zasad współpracy.

Ocena: dostateczny

Uczeń:

- wykazuje się znajomością podstawowych wymagań programowych;
- w ograniczonym zakresie i z błędami posługuje się faktografią i terminologią oraz lokalizuje wydarzenia w czasie i przestrzeni;
- dostrzega zasadnicze zależności przyczynowo- skutkowe;
- w niewielkim zakresie i w pełni poprawnie wnioskuje i ocenia wydarzenia, zjawiska i procesy;
- pracując w zespole, stara się wykonać polecenia na czas, ale czyni to powierzchownie i niestarannie;
- wykazuje aktywność pod wpływem perswazji innych członków grupy.

Ocena: dobry

Uczeń:

- wykazuje się znajomością podstawowych i dopełniających wymagań programowych;
- w zasadzie poprawnie stosuje pojęcia i terminy historyczne oraz umiejscawia wydarzenia w czasie i przestrzeni;
- w sposób powierzchowny dostrzega związki i zależności między faktami i wydarzeniami oraz dokonuje analizy i syntezy omawianych zjawisk i procesów;
- potrafi logicznie, ale nie w pełni samodzielnie, formułować oceny i wnioski;
- interpretuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w sposób odtwórczy;
- stara się być aktywnym na zajęciach;
- podejmuje się stawianych przed nim zadań i poprawnie się z nich wywiązuje;
- pracując w zespole, koncentruje się na wyznaczonych zadaniach, wykonuje je terminowo i z należytą starannością;
- zwykle szanuje poglądy i zdanie innych i jest zdolny do kompromisu.

Ocena: bardzo dobry

Uczeń:

- wykazuje się wiedzą i umiejętnościami ujętymi w planie wynikowym jako wymagania podstawowe, dopełniające i rozszerzające;
- bezbłędnie posługuje się faktografią i terminologią określoną w planie wynikowym;
- swobodnie lokalizuje wydarzenia w czasie i przestrzeni;

- w sposób pełny, rzetelny i wnikliwy analizuje i interpretuje wydarzenia, zjawiska i procesy oraz podejmuje próby samodzielnego oceniania i wnioskowania;
- umiejętnie stosuje argumentację i doszukuje się analogii w omawianiu wydarzeń, zjawisk i procesów;
- samodzielnie podejmuje działania zmierzające do poszerzenia i pogłębienia swojej wiedzy;
- sumiennie wywiązuje się ze stawianych przed nim zadań, także dodatkowych;
- pracując w zespole, konsekwentnie wykonuje polecenia i pełni funkcję lidera, przypominając innym członkom grupy o zadaniach do wykonania oraz wspierając ich wysiłki;
- wnosi pozytywny wkład w pracę zespołu poprzez przestrzeganie zasad współpracy i okazywanie szacunku kolegom i ich pomysłom.

Ocena: celujący

Uczeń:

- w pełnym stopniu opanował wymagania określone w planie wynikowym, a jego wiedza i umiejętności często wykraczają poza te wymagania;
- swobodnie i poprawnie operuje faktografią i terminologią, wraz z treściami znacznie wykraczającymi poza program nauczania;
- trafnie sytuuje i synchronizuje wydarzenia w czasie i przestrzeni;
- dostrzega związki i zależności między zjawiskami z różnych dziedzin życia (polityka, społeczeństwo, gospodarka, kultura);
- wykazuje się samodzielnością i wnikliwością w selekcjonowaniu i interpretacji wydarzeń, zjawisk i procesów;
- prezentuje problemy, procesy i zjawiska w szerokim kontekście;
- potrafi samodzielnie formułować wnioski, porównywać i oceniać postaci, zjawiska i wydarzenia;
- w sposób przemyślany i wskazujący na rozumienie problemu prezentuje i uzasadnia swoje stanowisko;
- potrafi odnieść się krytycznie do ocen i opinii innych ludzi;
- samodzielnie i w przemyślany sposób integruje wiedzę i umiejętności z różnych źródeł.

4. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z wiedzy o społeczeństwie

ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiada szczegółową wiedzę wykraczającą poza obowiązujący program nauczania, wzbogaconą o dodatkową literaturę i opracowania naukowe,
- potrafi korzystać z prasy, telewizji i radia w celu uaktualnienia swojej wiedzy,
- opanował formy wypowiedzi charakterystyczne dla problematyki polityczno-społecznej: dyskusja, polemika, przedstawianie własnego stanowiska, uwzględnianie interesów innych,
- opanował takie umiejętności jak: ocena zjawisk i wydarzeń, porównywanie, argumentowanie,

- zdobywa wiedzę i opinie od osób kompetentnych,
- zna i rozumie pojęcia z wiedzy o społeczeństwie oraz sprawnie posługuje się obowiązującą terminologią,
- potrafi korzystać ze źródeł, wykazując umiejętności analizowania, interpretowania i wnioskowania,
- język wypowiedzi ucznia jest dojrzały, posługuje się bogatym słownictwem i płynnością odpowiedzi

ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- posiada szczegółową wiedzę nie wykraczającą poza obowiązujący program nauczania,
- potrafi korzystać z prasy, telewizji i radia w celu uaktualnienia swojej wiedzy,
- opanował formy wypowiedzi charakterystyczne dla problematyki polityczno-społecznej: dyskusja, polemika, przedstawianie własnego stanowiska, uwzględnianie interesów innych,
- opanował takie umiejętności jak: ocena zjawisk i wydarzeń, porównywanie, argumentowanie,
- zdobywa wiedzę i opinie od osób kompetentnych,
- zna i rozumie pojęcia z wiedzy o społeczeństwie oraz sprawnie posługuje się obowiązującą terminologią,
- potrafi korzystać ze źródeł, wykazując umiejętności analizowania, interpretowania i wnioskowania,
- język wypowiedzi ucznia jest dojrzały, posługuje się bogatym słownictwem i płynnością odpowiedzi

ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę nie wykraczającą poza program i wiadomości podręcznikowe,
- występują u niego niewielkie(sporadyczne) potknięcia w doborze informacji i ich wiązaniu,
- potrafi korzystać z prasy, telewizji i radia w celu uaktualnienia swojej wiedzy,
- opanował częściowo formy wypowiedzi charakterystyczne dla problematyki polityczno-społecznej: dyskusja, polemika, przedstawianie własnego stanowiska, uwzględnianie interesów innych,
- zna i rozumie pojęcia z wiedzy o społeczeństwie oraz sprawnie posługuje się obowiązującą terminologią,
- potrafi korzystać ze źródeł, wykazując umiejętności analizowania, interpretowania i wnioskowania,
- język wypowiedzi ucznia jest dojrzały, posługuje się bogatym słownictwem i płynnością odpowiedzi

ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- ma podstawową wiedzę w zakresie programu i podręcznika,
- wykazuje trudności w hierarchizacji informacji i selekcji materiału,
- wykazuje się niewielką orientacją w aktualnych wydarzeniach,
- podaje wiadomości w sposób odtwórczy i schematyczny,
- w sposób niepewny stosuje pojęcia z zakresu przedmiotu,
- jego wypowiedzi są niedojrzałe, słownictwo ubogie, odpowiedzi formułuje czasem przy pomocy dodatkowych pomocniczych pytań nauczyciela

5. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z religii

ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- nie tylko spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, ale posiada wiedzę wykraczającą poza program katechezy,
- wyróżnia się aktywnością w grupie katechetycznej,
- aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (służba ołtarza, oaza, ERM, KSM, RAM itp.),

ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych programem katechezy,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- chętnie i regularnie uczestniczy w katechezie, chętnie uczestniczy w życiu parafii (liturgia, rekolekcje itp.),
- zachowuje szacunek dla "świętych" przedmiotów, miejsc i znaków religijnych,
- przejawia postawę apostołską, wyrażając na zewnątrz swoją wiarę

ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności, które pozwalają na rozumienie większości relacji między elementami wiedzy religijnej,
- dysponuje dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości,
- jego postawa nie budzi zastrzeżeń,
- uzyskuje stałe dobre postępy podczas prowadzonych zajęć,
- nie znajduje uczestnictwa w katechezie, do której stara się być przygotowany,
- uczestniczy w rekolekcjach szkolnych

ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności umożliwiające zdobywanie dalszej wiedzy,
- dysponuje przeciętną wiedzą w zakresie materiału przewidzianego programem, w jego wiadomościach są luki,
- nie wykazuje większego zainteresowania przedmiotem,
- nieregularnie uczęszcza na katechezę,
- wykonywanie zadań przez ucznia budzi zastrzeżenia np. byle jakie prowadzenie zeszytu,
- nie bierze udziału w życiu parafii, w różnych formach duszpasterstwa,

ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- nie posiada podstawowej wiedzy religijnej,
- prosta zadania o niewielkim stopniu trudności rozwiązuje przy pomocy katechety,
- niechętnie bierze udział w katechezie,
- często opuszcza katechezę,
- ma lekceważący stosunek do przedmiotu.

Języki obce

Wagi ocen w poszczególnych kategoriach:

Sprawdzian – 5

Kartkówka – 4

Odpowiedź ustna – 3

Zadanie domowe – 2

Aktywność – 1

6. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z języków obcych

ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- bardzo dobrze rozumie autentyczny tekst,
- płynnie i swobodnie wyraża się zarówno ustnie jak i pisemnie, wykorzystując różnorodne struktury leksykalne i gramatyczne wykraczając poza program,
- stosuje poprawną intonację i wymowę,
- reaguje spontanicznie i naturalnie w sytuacjach życia codziennego,
- osiąga sukcesy w konkursach językowych na szczeblu wyższym niż szkolny,
- interesuje się realiami kraju, którego języka się uczy,

ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- rozumie w pełni czytany tekst,
- wypowiada się płynnie i swobodnie zarówno ustnie jak i pisemnie, przy czym dopuszczalne są drobne błędy leksykalne i gramatyczne,
- stosuje poprawną fonetykę i intonację,
- poprawnie, spontanicznie i naturalnie reaguje w sytuacjach życia codziennego,

ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- mimo pewnych nieścisłości rozumie w zasadzie czytany tekst,
- posługuje się odpowiednim do zadania słownictwem,
- stosuje ogólnie poprawną wymowę i intonację, które nie zakłócają możliwości porozumienia się,
- poprawnie reaguje w sytuacjach życia codziennego,
- nawiązuje a łatwością dialog, mimo popełnienia nieznaczących błędów leksykalnych i gramatycznych,

ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- niezupełnie rozumie tekst,
- posługuje się prostym, mało urozmaiconym słownictwem,
- ma problemy z doбором właściwych słów i poprawnym użyciem struktur gramatycznych,
- robi błędy w wymowie, intonacji i akcentowaniu, co utrudnia rozumienie wypowiedzi,
- w miarę poprawnie reaguje na niektóre sytuacje z życia codziennego,
- z trudnością nawiązuje dialog i nieumiejętnie prowadzi rozmowę,
- robi błędy leksykalne i gramatyczne, które jednakże tylko w nieznacznym stopniu zakłócają komunikację,

ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- z fragmentarycznie rozumie tekst,
- posługuje się ubogim słownictwem,
- robi błędy w wymowie i akcentowaniu, które utrudniają w znacznym stopniu komunikację,
- w miarę poprawnie reaguje na typowe sytuacje z życia codziennego, nie potrafi samodzielnie nawiązać i prowadzić rozmowy,

ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie zna podstawowych struktur gramatycznych i nie potrafi samodzielnie budować zdań,
- nie dysponuje znajomością podstawowego słownictwa,
- wymawia wyrazy w sposób uniemożliwiający zrozumienie,
- nie rozumie pytań i poleceń,
- nie potrafi przekazywać informacji ani reagować w podstawowych sytuacjach z życia codziennego.

Przedmioty matematyczno – przyrodnicze

Wagi ocen w poszczególnych kategoriach:

Zadania klasowe – 0,5

Sprawdzian – 0,3

Wszystkie inne formy kontroli wiadomości i umiejętności – 0,1

7. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z geografii

	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
Umiejętność stosowania podstawowych metod poznania w geografii	Metody bezpośrednie: obserwacje, ankiety i wywiady Metody pośrednie: mapy, tabele, wykresy, filmy	Metody pośrednie korzystanie z różnych źródeł informacji geogr. Okazy, modele schematy	Metody bezpośrednie: kartowanie Metody pośrednie: korzystanie z różnych źródeł informacji, programy komputerowe	Metody bezpośrednie: pomiary Metody pośrednie: korzystanie z różnych źródeł informacji geogr. Techniki multimedialne, analiza tekstów źródłowych	
Znajomość interpretowania faktów, procesów i zjawisk geograficznych w przestrzeni geograficznej i w czasie	Znajomość podstawowych struktur powłok ziemskich, znajomość rozmieszczenia obiektów, procesów i zjawisk w przestrzeni geograficznej	Znajomość poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego w różnych skalach przestrzennych	Analiza przebiegu procesów fizycznych, społecznych i gospodarczych w przestrzeni geograficznej	Analiza przebiegu procesów fizycznych i społecznych i gospodarczych w przestrzeni geograficznej i w czasie	
Interpretowanie praw i prawidłowości w geografii zgodnie ze współczesnym stanem wiedzy	Konsekwencje położenia Ziemi we Wszechwiecie – „relacje – środowisko – człowiek – środowisko”	Relacje między elementami powłok ziemskich	Znaczenie dynamiki procesów historycznych i politycznych dla gospodarki i środowiska przyrodniczego	Konsekwencje zróżnicowania procesów przyrodniczych i antropogennych w przestrzeni geograficznej	

Zastosowanie wiedzy geograficznej w praktyce	Zastosowanie map w praktyce:- opis obiektów, procesów i zjawisk geograficznych –integrowanie wiedzy geograficznej z wiedzą innych dyscyplin naukowych	Geograficzne przedstawienie zjawisk geograficznych (fizycznych, społecznych i gospodarczych)	Ocena wpływu działalności człowieka na środowisko	Ocena przydatności środowiska dla potrzeb gospodarki	Projektowanie działań na rzecz środowiska
Zastosowanie umiejętności formalnych w geografii	Spostrzeganie i obserwowanie współpraca w grupie budowanie logicznych wypowiedzi korzystanie z wiedzy innych dyscyplin nauki	Porównywanie, analizowanie, uogólnianie	Posługiwanie się środkami informacji i komunikacji stosowanie teorii w praktyce	Ocenianie, rozwiązywanie problemów, podejmowanie decyzji	Przewidywanie następstw

8. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z matematyki

ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- posiada braki w opanowaniu materiału programowego gimnazjum i nie uzupełnił ich na dzień klasyfikacji za pierwszy semestr klasy I,
- nie potrafi wykonywać działań w zbiorze liczb rzeczywistych,
- nie opanował wiadomości i umiejętności dotyczących wzorów, określeń i definicji pojęć i symboli matematycznych,
- nie potrafi budować wykresów funkcji określanych w programie nauczania szkoły średniej,
- nie potrafi wykorzystać podstawowych wiadomości do rozwiązywania zadań typowych o niewielkim stopniu trudności nawet za pomocą nauczyciela,
- nie potrafi wykonać prostych konstrukcji geometrycznych,
- nieopanowanie podstawowej wiedzy matematycznej uniemożliwia dalszą naukę w tym zakresie

ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- nie posiada braków w zakresie materiału programowego gimnazjum lub uzupełni wymienione braki dotyczące oceny niedostatecznej w czasie pierwszego semestru klasy pierwszej,
- rozwiązuje proste zadania teoretyczne lub praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- buduje samodzielnie wykresy prostych funkcji, określa ich właściwości,
- ma braki w opanowaniu materiału programowego, ale braki nie przekraczają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki w zakresie matematyki,
- rozwiązuje zadania typowe o niewielkim stopniu trudności
- wykonuje proste konstrukcje geometryczne,
- potrafi rozwiązać podstawowe zadania dotyczące własności miarowych figur,
- potrafi ustalić proste zależności między wielkościami i je zinterpretować

ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności określone w programie nauczania,
- rozwiązuje zadania typowe,
- potrafi ustalić proste zależności i związki między wielkościami, samodzielnie dokonuje interpretacji przeprowadzonych przez siebie obliczeń w zadaniu typowym,
- wykonuje samodzielnie konstrukcje geometryczne, potrafi korzystać z poznanych wzorów definicji i twierdzeń w typowych zadaniach,

ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- posiada umiejętności określone na stopień dostateczny, samodzielnie rozwiązuje zadania typowe, wymagające wiedzy z różnych działów matematyki,
- przeprowadza proste dowody twierdzeń,
- potrafi na podstawie przeprowadzonych w zadaniu obliczeń dokonać interpretacji wyników,
- potrafi dostrzec wielość rozwiązań w zadaniu typowym,
- sprawnie posługuje się językiem matematycznym i symbolami matematycznymi,
- samodzielnie formułuje definicje i twierdzenia matematyczne

ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- posiada umiejętności na stopień dobry,
- posiada umiejętności samodzielnego rozwiązywania trudnych zadań problemowych z jednego działu programu,
- posiada umiejętności samodzielnego rozwiązywania zadań wymagających zastosowania wiadomości z różnych działów matematyki,
- posługuje się wiadomościami z matematyki do rozwiązywania problemów z różnych dziedzin wiedzy,

ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na stopień bardzo dobry,
- posiada wiedzę matematyczną znacznie wykraczającą poza program nauczania,
- posiada umiejętność rozwiązywania trudnych problemów matematycznych w sposób nietypowy w zakresie poszerzonej wiedzy matematycznej,
- osiąga sukcesy w olimpiadach i konkursach matematycznych.

9. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z fizyki

ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności wykraczające poza program nauczania,
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
- umie formułować problemy i dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk,
- umie rozwiązywać problemy w sposób nietypowy,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach fizycznych,

ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności programowe,
- zdobytą wiedzę potrafi zastosować w nowych sytuacjach,
- potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenia fizyczne,
- rozwiązuje samodzielnie zadania rachunkowe i problemowe wyprowadzając wzory i analizując wykresy,
- jest samodzielny – korzysta z różnych źródeł wiedzy,

ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości określone programem nauczania,
- poprawnie stosuje wiadomości do rozwiązywania typowych zadań lub problemów (np. obliczenie wartości wielkości fizycznej według wzoru, gęstości, siły, mocy, natężenia prądu itp.),
- potrafi wykonać zaplanowane doświadczenie z fizyki,
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne, korzystając przy tym ze słowników, tablic i innych pomocy naukowych,

ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- potrafi wyjaśnić do czego zależą podstawowe wielkości fizyczne (np. praca, energia itp.), zna jednostki tych wielkości, zna i potrafi wyjaśnić podstawowe prawa fizyki, umie je potwierdzić prostymi eksperymentami np. prawo grawitacji, prawo Ohma, prawo indukcji Faradaya),
- potrafi wykonać proste doświadczenie,
- potrafi zastosować zdobyte wiadomości do rozwiązywania zadań

ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych programem, a braki te nie przekraczają możliwości dalszego kształcenia,,
- zna treści podstawowych praw fizyki,
- zna podstawowe wielkości fizyczne oraz zjawiska fizyczne, zwłaszcza te, przydatne w życiu codziennym
- potrafi rozwiązać proste zadania teoretyczne,

ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie zna podstawowych praw, pojęć i wielkości fizycznych,
- nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności.

10. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z chemii

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności określonych w programie, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi nawet z pomocą nauczyciela napisać prostych wzorów chemicznych i prostych równań chemicznych,
- nie potrafi nawet z pomocą nauczyciela rozwiązywać typowych zadań teoretycznych i praktycznych o elementarnym stopniu trudności,
- nie posługuje się wybranymi pojęciami w języku chemicznym.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w programie, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
- posługuje się wybranymi pojęciami chemicznymi w języku chemicznym, rozumie definicje chemiczne, buduje logicznie krótkie wypowiedzi,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela podejmuje próby pisania prostych wzorów chemicznych i prostych równań chemicznych,
- rozumie zastosowanie odpowiedniego sprzętu laboratoryjnego do danych ćwiczeń,
- podejmuje próby analizy i interpretacji zjawisk chemicznych.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone w programie, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- posługuje się najważniejszymi pojęciami w języku chemicznym, rozumie definicje najważniejszych pojęć chemicznych, buduje wypowiedzi logiczne,
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności przy rozwiązywaniu typowych zadań i problemów,
- z pomocą nauczyciela potrafi korzystać ze źródeł informacji, jak: układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice,
- rozumie zastosowanie odpowiedniego sprzętu do danych ćwiczeń,
- podejmuje próby dokonywania analizy i interpretacji zjawisk chemicznych, stara się samodzielnie wyciągać wnioski,
- potrafi pisać i uzgadniać proste równania reakcji chemicznych oraz rozwiązywać zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie,
- posługuje się językiem pojęć chemicznych, zna i rozumie definicje pojęć chemicznych, wypowiada się rzeczowo i logicznie,

- wykorzystuje zasady myślenia chemicznego przy analizie i interpretacji zjawisk chemicznych, samodzielnie wyciąga wnioski,
- potrafi korzystać z układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic i innych źródeł wiedzy chemicznej,
- rozumie zastosowanie odpowiedniego sprzętu laboratoryjnego do ćwiczeń,
- potrafi pisać i uzgadniać równania reakcji chemicznych,
- potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności,

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie,
- stosuje z pełnym zrozumieniem język pojęć chemicznych, wypowiada się rzeczowo i logicznie, wyczerpuje temat, ze zrozumieniem stosuje zasady myślenia chemicznego,
- samodzielnie i bez trudności analizuje i interpretuje zjawiska chemiczne, wyciąga wnioski,
- świadomie formułuje tezy i logicznie je argumentuje,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy np. układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic, zestawień, encyklopedii, Internetu,
- dobiera odpowiedni sprzęt laboratoryjny do danych ćwiczeń,
- potrafi biegle pisać i uzgadniać równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązywać zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą,
- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
- umie formułować problemy oraz dokonywać analizy i syntezy nowych zjawisk,
- proponuje rozwiązania nietypowe,
- osiąga sukcesy w konkursach chemicznych na szczeblu wyższym niż szkolny.

11. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z informatyki

ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- posiada ogólne wiadomości dotyczące przeznaczenia i zasady działania i możliwości zastosowań urządzeń komputerowych,
- umiejętnie uruchamia komputer oraz programy,
- wykonuje proste zadania przy pomocy systemu operacyjnego Windows dotyczące dysków, katalogów i plików,
- potrafi pisać nieskomplikowane teksty (tworzenie, wydruki, zapis na nośniki),
- umiejętnie wykorzystuje arkusz kalkulacyjny do prostych obliczeń

- tworzy i obsługuje proste bazy danych
ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- posiada umiejętność podłączenia typowych urządzeń zewnętrznych do jednostki centralnej,
- zna pojęcia z zakresu praw autorskich i zagrożeń wynikających ze stosowania technologii informacyjnej,
- sprawnie przenosi informacje między komputerami poprzez stosowanie zewnętrznych nośników,
- zna istotne pojęcia i umiejętności różnych typów grafiki
- tworzy bogatsze teksty (różne czcionki, rozmiary, operacje z wykorzystaniem schowka),
- posiada umiejętność właściwego adresowania przy operacjach w arkuszu obliczeniowym,
- wykonuje operacje na rekordach bazy danych (wybieranie rekordów, porządkowanie),
- zna elementy wewnętrzne komputera i ich ogólne przeznaczenie,
- zna istotne działania sieci „Internet” oraz posiada umiejętność przeglądania stron „WWW”

ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- posiada umiejętność instalacji programów, tworzenia własnego środowiska pracy,
- właściwie wykorzystuje edytor tekstu wraz z funkcjami wbudowanymi jego możliwościami,
- pisze teksty obcojęzyczne,
- potrafi wstawić rysunki, tabele, wzory, wykresy, ulotki reklamowe, albumy zdjęć itp.,
- potrafi zastosować arkusze kalkulacyjne oraz bazy danych do rozwiązywania pewnych zadań,
- stosuje algorytmy w sytuacjach problemowych
- projektuje i tworzy strony WWW
- potrafi edytować fotografie i filmy,
- tworzy proste raporty z baz danych,

ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- zna i rozumie cyfrowy system informacji (arytmetyka dwójkowa),
- trafnie ocenia proste usterki w działaniu sprzętu,
- posiada umiejętność wykonywania pewnych konfiguracji programowych, związanych np. z instalacją dodatkowego sprzętu,
- posiada umiejętność łączenia wielu programów (edytor, arkusz, baza) do rozwiązywania konkretnych problemów i tworzenia dokumentów,
- zna podstawy wybranego języka programowania

ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiada i ciągle wzbogaca wiadomości i umiejętności znacznie wybiegające poza program,
- rozwiązuje złożone problemy z wykorzystaniem komputera,
- posiada wiadomości i umiejętności umożliwiające racjonalizację, a jednocześnie ekonomiczne wykorzystanie komputera.

Wychowanie fizyczne i edukacja dla bezpieczeństwa

12. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z wychowania fizycznego

Uwagi ogólne:

Ocena okresowa (roczna) jest wypadkową oceną z:

* frekwencji – obecność na zajęciach, czynne uczestnictwo w lekcji, punktualność strój, kultura osobista, przestrzeganie zasad BHP na zajęciach wychowania fizycznego i sportowych imprezach szkolnych,

* aktywności – wysiłek na lekcji wychowania fizycznego, zaangażowanie, inicjatywa, samodzielność, umiejętność sędziowania, zainteresowanie problematyką sportową, udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych, reprezentowania szkoły na zawodach sportowych itp.),

* sprawności fizycznej – (dbałość o zdrowie, dobra koordynacja ruchowa, osiągnięte wyniki ze sprawdzianów, postęp sprawności)

ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- ćwiczy na wszystkich lekcjach wychowania fizycznego, a jego nieobecności są usprawiedliwione,
- wyróżnia się wybitną postawą społeczną, pozytywnym stosunkiem do przedmiotu, angażuje się na każdej lekcji wychowania fizycznego, wzorowo wypełnia obowiązki ucznia na lekcji, wykonuje wszystkie polecenia nauczyciela wychowania fizycznego, posiada nawyki higieniczno-zdrowotne,
- wykazuje znajomość przepisów sportowych w zakresie dyscyplin, z których ma kontakt w procesie dydaktycznym,
- bierze aktywny udział w imprezach szkolnych osiągając w nich najwyższe lokaty,
- bierze udział w zawodach wyższych szczebli, reprezentując szkołę bądź środowisko,
- osiągnął sprawność fizyczną znacznie wykraczającą poza program nauczania, z zaplanowanych sprawdzianów fizycznych osiąga najwyższe oceny częściowe,

ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ćwiczył na wszystkich lekcjach wychowania fizycznego, a nieobecności są usprawiedliwione,
- wyróżnia się pozytywnym stosunkiem do przedmiotu,
- jest zaangażowany w przebieg lekcji, wzorowo wypełnia obowiązki ucznia i wykonuje polecenia nauczyciela, posiada nawyki higieniczno-sanitarne,
- osiąga sprawność fizyczną określoną programem nauczania i ze sprawdzianów fizycznych uzyskuje bardzo dobre oceny cząstkowe,
- posiada znajomość przepisów sportowych w zakresie dyscyplin, z którymi ma kontakt w procesie dydaktycznym,
- bierze aktywny udział w zawodach sportowych organizowanych na szczeblu szkoły,

ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- nie opuszcza lekcji wychowania fizycznego a lekcje, na których nie ćwiczy są usprawiedliwione,
- w ciągu semestru ma najwyżej 2 godziny nieusprawiedliwione,
- jego postawa społeczna i zaangażowanie na lekcji są właściwe, wywiązuje się z obowiązków ucznia w stopniu zadowalającym,
- posiada wystarczające nawyki higieniczno-zdrowotne,
- sprawność fizyczna jaką osiąga jest na poziomie dobrym i ze sprawdzianów fizycznych otrzymuje dobre oceny cząstkowe,
- wykazuje się dobrą znajomością przepisów sportowych w zakresie dyscyplin wynikłych z procesu dydaktycznego,
- uczestniczy w zajęciach sportowo-rekreacyjnych organizowanych przez szkołę,

ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opuszcza lekcji wychowania fizycznego, a w ciągu semestru ma najwyżej 2 lekcje nieusprawiedliwione, na których nie ćwiczy i najwyżej 2 lekcje nieusprawiedliwionej nieobecności,
- wykazuje braki w postawie społecznej i zaangażowaniu na lekcjach (brak koleżeńskości, zdyscyplinowania, ambicji),
- nie wywiązuje się z obowiązków ucznia, nie wypełnia oczekiwań nauczyciela, wykazuje braki w nawykach higieniczno-zdrowotnych,
- ma kłopoty z uzyskaniem dobrej sprawności fizycznej, a oceny ze sprawdzianów kształtują się na poziomie dostatecznym,
- wykazuje braki w przepisach sportowych, w zakresie dyscyplin wynikających z procesu dydaktycznego,
- sporadycznie bierze udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych organizowanych przez szkołę,

ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ćwiczy niechętnie i jest mało aktywny,
- postawa społeczna, frekwencja i kultura osobista budzą liczne zastrzeżenia,
- ma 3-4 nieusprawiedliwione nieobecności,
- odmawia udziału w szkolnych zajęciach sportowo-rekreacyjnych,
- lekceważy przepisy bhp, stwarza zagrożenie, nie dba o własne i cudze zdrowie (np. palenie papierosów, spożywanie alkoholu),
- nie spełnia wymagań w zakresie sprawności fizycznej wynikającej z programu, a ze sprawdzianów otrzymuje niskie oceny cząstkowe,

ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- odznacza się lekceważącym stosunkiem do zajęć wychowania fizycznego,
- ma niską frekwencję, 5 lub więcej nieusprawiedliwionych lekcji wychowania fizycznego, nie ćwiczy bez usprawiedliwienia 6 lub więcej razy,
- nie spełnia wymagań programowych ze sprawdzianów sprawnościowych i otrzymuje najslabsze oceny cząstkowe,
- w sposób rażący narusza przepisy bhp, zagraża bezpieczeństwu współwiczących, nie dba o swoje i cudze zdrowie (papierosy, alkohol),
- nie bierze udziału w zajęciach sportowo-rekreacyjnych organizowanych przez szkołę.

13. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z edukacji dla bezpieczeństwa

ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności wykraczające poza program nauczania,
- potrafi zastosować wiadomości w sytuacjach problemowych,
- osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych na szczeblu wyższym niż szkolny,
- interesuje się problemami zawartymi w programie przedmiotu,

ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- potrafi zastosować zdobytą wiedzę w sytuacjach typowych i nowych,
- wykazuje samodzielność w przygotowaniu się do zajęć,
- wykazuje zainteresowanie zagadnieniami programowymi

ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- samodzielnie rozwiązuje typowe problemy stosując zdobytą wiedzę i umiejętności,
- orientuje się w ogólnych problemach dotyczących przedmiotu,
- potrafi ocenić poprawność rozwiązań problemów,

ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie materiał programowy z przedmiotu,
- z pomocą nauczyciela potrafi rozwiązać typowe problemy,
- z pomocą nauczyciela potrafi korzystać z czasopism, literatury przedmiotu,

ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- rozwiązuje typowe problemy z pomocą nauczyciela,
- potrafi opisać podstawowe zagadnienia określone programem,
- posiada podstawowe umiejętności praktyczne,
- braki w wiadomościach i umiejętnościach pozwalają na dalsze kształcenie,

ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych pojęć i umiejętności określonych programem,
- nie potrafi rozwiązać problemów o najniższym stopniu trudności,
- nie wykazuje żadnego zainteresowania zagadnieniami realizowanymi na przysposobieniu obronnym.

Przedmioty ekonomiczno – handlowo - reklamowe

Wagi ocen w poszczególnych kategoriach:

Sprawdzian – 5

Kartkówka – 4

Odpowiedź ustna – 3

Zadanie domowe, referat – 2

Aktywność – 1

14. Kryteria ocen osiągnięć ucznia z podstaw przedsiębiorczości

Poziom osiągnięć koniecznych

*Na ocenę **dopuszczającą** uczeń powinien:*

- 1) z pomocą nauczyciela zrozumieć i wykonać polecenia,
- 2) zapamiętać wiadomości konieczne do elementarnej orientacji w treściach danego działu tematycznego i z pomocą nauczyciela umieć je odtworzyć,
- 3) poprawnie, z pomocą nauczyciela, rozpoznawać, nazywać i klasyfikować poznane pojęcia, zjawiska, procesy, dokumenty, postacie życia publicznego itp.,
- 4) wykonywać samodzielnie lub z pomocą nauczyciela proste ćwiczenia i polecenia,
- 5) współpracować w zespole w trakcie wykonywania zadań,
- 6) prowadzić zeszyt przedmiotowy,

Poziom osiągnięć podstawowych

*Na ocenę **dostateczną** uczeń powinien:*

- 7) rozumieć polecenia i instrukcje,
- 8) zapamiętać podstawowe wiadomości dla danego działu tematycznego i samodzielnie je prezentować,
- 9) rozumieć podstawowe omawiane zagadnienia,
- 10) dokonywać selekcji i porównania poznanych zjawisk,
- 11) samodzielnie i poprawnie wykonywać proste ćwiczenia i zadania,
- 12) umieć wykorzystywać zdobytą wiedzę w praktyce,
- 13) aktywnie uczestniczyć w pracach i zadaniach zespołowych,
- 14) prowadzić zeszyt przedmiotowy,

Poziom osiągnięć rozszerzających

*Na ocenę **dobrą** uczeń powinien:*

- 15) rozumieć polecenia i instrukcje,
- 16) znać omawianą na zajęciach problematykę na poziomie rozszerzonym oraz w sposób logiczny i spójny ją prezentować,
- 17) rozumieć omawiane treści i umieć wyjaśnić je innym,
- 18) uogólniać i formułować wnioski,
- 19) zajmować stanowisko w kwestiach spornych i bronić poglądów na forum klasy,
- 20) aktywnie uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych,
- 21) poprawnie i sprawnie wykonywać ćwiczenia i inne zadania,
- 22) umieć poprawnie wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce,
- 23) wykazywać zainteresowanie omawianą na zajęciach problematyką,
- 24) systematycznie i starannie prowadzić zeszyt przedmiotowy,

Poziom osiągnięć dopełniających

*Na ocenę **bardzo dobrą** uczeń powinien wypełnić takie wymagania jak na ocenę dobrą, a ponadto:*

- 25) posiadać wiadomości na poziomie treści dopełniających,
- 26) wykazywać zainteresowanie przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową dotyczącą omawianych treści,
- 27) umieć samodzielnie poszukiwać informacji w różnych źródłach oraz je selekcionować,
- 28) właściwie interpretować nowe sytuacje i zjawiska, w sposób twórczy rozwiązywać problemy,
- 29) umieć oceniać otaczającą rzeczywistość społeczno-polityczną zgodnie z przyjętymi kryteriami wartości,
- 30) kierować się dobrem ogółu przy podejmowaniu decyzji, negocjować stanowisko, osiągać kompromis,
- 31) kierować pracą zespołu rówieśników,
- 32) uczestniczyć w konkursach, olimpiadach oraz turniejach właściwych dla przedmiotu i uzyskiwać wyróżniające wyniki na poziomie szkolnym,

Poziom osiągnięć ponadprogramowych

*Na ocenę **celującą** uczeń powinien wypełnić takie wymagania jak na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:*

- 33) wykazywać szczególne zainteresowanie przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową i specjalistyczną zgodną z omawianą na zajęciach tematyką,
- 34) uczestniczyć w konkursach, olimpiadach oraz turniejach właściwych dla przedmiotu i uzyskiwać wyróżniające wyniki, godnie reprezentując szkołę,
- 35) podejmować się wykonania zadań dodatkowych (indywidualnie lub w zespole), znacznie wykraczających poza podstawę programową,

15. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z przedmiotu rachunkowość

ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie zna podstawowych pojęć i definicji np.: bank, operacja bankowa, rezydent, kredyt, depozyt, wydatki i przychody budżetowe itp.,
- nie potrafi zaksięgować podstawowych operacji gospodarczych z zakresu ewidencji kredytów depozytów, papierów wartościowych, przychodów i kosztów, kapitałów, środków gospodarczych, przychodów i wydatków budżetowych itp.,
- nie zna zasadniczych wzorów analizy depozytów,
- nie wykazuje chęci podniesienia swojego stanu wiedzy

ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- zna podstawowe pojęcia i definicje dotyczące rachunkowości bankowej i budżetowej,
- potrafi wyjaśnić podstawowe zasady rachunkowości bankowej i budżetowej,
- potrafi zaksięgować podstawowe operacje gospodarcze dotyczące środków gospodarczych, kredytów, depozytów, papierów wartościowych, kosztów, przychodów i wyników, operacji międzybankowych, ewidencji środków budżetowych otrzymanych i przekazanych,
- zna podstawowe wzory dotyczące analizy finansowej i ekonomicznej,
- potrafi wymienić i opisać podstawowe sprawozdania bankowe i budżetowe,
- wykazuje wystarczające staranie o podnoszenie swojej wiedzy i umiejętności

ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:
- bez pomocy nauczyciela potrafi prawidłowo zaksięgować typowe operacje gospodarcze i bankowe,
- potrafi obliczać wskaźniki analizy ekonomicznej i finansowej banków i gospodarki budżetowej,
- potrafi wyjaśnić istotę i strukturę wewnętrzną przewidzianych programem zagadnień gospodarczych,
- potrafi formułować proste wnioski decyzyjne

ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:
- interesuje się zagadnieniami życia gospodarczego i finansowego w stopniu przeciętnym,
- potrafi rozwiązywać zadania z zakresu ewidencji księgowej (wszystkie typy operacji),
- bez problemów potrafi dokonywać kalkulacji kosztów, zaewidencjonować kredyty w sytuacji zagrożonej oraz papiery wartościowe zakupywane z premią i dyskontem,
- z łatwością dokonuje analizy finansowej, wyciąga prawidłowe wnioski i podejmuje właściwe rozstrzygnięcia decyzyjne,
- interesuje się zagadnieniami życia gospodarczego i finansowego, jest zorientowany w zakresie zmieniających się parametrów finansowych i makroekonomicznych,
- potrafi z łatwością odnaleźć potrzebne informacje w publikacjach naukowych,
- jest aktywny na lekcji,
- pomaga uczniom mniej zdolnym

ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:
- potrafi rozwiązywać zadania wszystkiego typu zgodnie z obowiązującym programem,

- jest w stanie, na podstawie informacji analitycznych podjąć właściwą decyzję w zakresie polityki kredytowania i przyjmowania depozytów możliwości finansowania działań budżetowych, wybrać właściwą metodę badania, odpowiednio przeprowadzić, zinterpretować wyniki i podjąć właściwą decyzję,
- stale, na bieżąco interesuje się zagadnieniami szczegółowymi z zakresu przedmiotu,
- bierze udział w olimpiadach i konkursach przedmiotowych,
- wykazuje bardzo wysoką systematyczność pracy,
- potrafi zaprojektować rozwiązania praktyczne działalności finansowej i gospodarczej

ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry, a ponadto:
- stara się zdobywać wiedzę wykraczającą poza zakres programowy,
- odnosi sukcesy na olimpiadach i konkursach przedmiotowych,
- zapoznaje się z literaturą przedmiotową znacznie wykraczającą poza program nauczania,
- dostatecznie orientuje się w procesach zachodzących na rynkach finansowych
- wykazuje stałą chęć pogłębiania wiedzy.

16. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z przedmiotów ekonomiczno-handlowo-reklamowych

ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczanie,
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
- proponuje rozwiązania oryginalne i prekursorskie,
- osiąga sukcesy w konkursach z przedmiotów zawodowych na szczeblu wyższym niż szkolny,
- systematycznie interesuje się problemami życia gospodarczego, technicznego lub turystycznego,

ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę w rozwiązywaniu problemów i zadań w nowych sytuacjach,
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy tj. słowników ekonomicznych, turystycznych i towaroznawstwa, tablic, planów kont, roczników statystycznych, zbiorów zadań i ćwiczeń, literatury fachowej, katalogów itp.,
- potrafi interpretować praktyczne rozwiązania problemów,
- potrafi planować działalność gospodarczą,

ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- orientuje się w typowych problemach dotyczących przedmiotów zawodowych,
- potrafi rozwiązać standardowe zadania,

- posiada zdolność oceny proponowanych rozwiązań określonych problemów,
ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone programem, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania, z pomocą nauczyciela, typowych zadań i problemów,
- potrafi korzystać z pomocą nauczyciela z takich źródeł wiedzy jak: czasopisma i literatura przedmiotowa,
- z pomocą nauczyciela potrafi rozwiązywać typowe problemy i zadania

ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- rozwiązuje z pomocą nauczyciela typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- potrafi zdefiniować i opisać podstawowe zagadnienia z poszczególnych przedmiotów zawodowych,
- posiada podstawowe umiejętności praktyczne,
- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia

ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności (wzorów, pojęć, określeń, definicji itp.) określonych programem, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela,
- nie zna podstawowych pojęć z przedmiotów zawodowych,

Przedmioty fryzjerskie

Wagi ocen w poszczególnych kategoriach:

Sprawdzian – 0,5

Kartkówka – 0,3

Odpowiedź ustna – 0,3

Zadanie domowe, referat – 0,1

Ćwiczenia na pracowni fryzjerskiej – 0,1

Aktywność – 0,1

17. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z podstaw fryzjerstwa

Celujący – otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania i efekty przewidziane do realizacji w danej kwalifikacji,
- korzysta z dodatkowych źródeł informacji,
- angażuje się w pracę na rzecz szkoły i środowiska lokalnego,
- łączy wiadomości teoretyczne z praktycznymi,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- właściwie posługuje się terminologią fachową,
- jest aktywnym uczestnikiem zajęć,
- uzyskał, co najmniej ocenę bardzo dobrą z prac pisemnych i odpowiedzi ustnych.

Bardzo dobry – otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował umiejętności teoretyczne zawarte w programie nauczania na dany semestr, które wynikają z danej kwalifikacji,
- zdobytą wiedzę potrafi zastosować w nowych sytuacjach teoretycznych,
- potrafi zastosować wiadomości teoretyczne w praktyce bez pomocy nauczyciela,
- samodzielnie wykonuje polecenia nauczyciela i aktywnie uczestniczy w zajęciach, łącząc ze sobą wiadomości teoretyczne i praktyczne z różnych przedmiotów fryzjerskich,
- precyzyjnie posługuje się terminologią fryzjerską,
- uzyskał, co najmniej ocenę dobrą z prac pisemnych i odpowiedzi ustnych.

Dobry – otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował w pełni wiadomości teoretycznych określonych programem nauczania w danym semestrze, które wynikają z danej kwalifikacji,
- poprawnie stosuje zdobyte wiadomości do rozwiązywania typowych zadań teoretycznych,
- w poprawny sposób posługuje się terminologią fryzjerską,
- prawidłowo wykonuje polecenia nauczyciela,
- czynnie i systematycznie uczestniczy w zajęciach,
- uzyskał, co najmniej ocenę dostateczną z prac pisemnych, ale ma wyższe oceny z odpowiedzi ustnych.

Dostateczny – otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności na poziomie, który nie przekracza wymagań zawartych podstawie programowej oraz, które wynikają z danej kwalifikacji,
- zna i rozumie podstawowe pojęcia z przedmiotu,
- nie potrafi łączyć wiedzy z zakresu fryzjerstwa z różnych przedmiotów zawodowych,
- sporadycznie jest aktywny na zajęciach i dość często je opuszcza,
- otrzymał ocenę pozytywną z prac pisemnych oraz z odpowiedzi ustnych.

Dopuszczający – otrzymuje uczeń, który:

- w minimalnym stopniu opanował wiedzę i umiejętności zawarte w programie nauczania i w podstawie programowej, które wynikają z danej kwalifikacji,
- słabo orientuje się w problematyce poruszanej na zajęciach,
- wykonuje bardzo proste zadania teoretyczne przy pomocy nauczyciela,
- udziela chaotycznych odpowiedzi ustnych i popełnia liczne błędy w zadaniach teoretycznych ,
- jest biernym uczestnikiem zajęć,
- uzyskał niską frekwencję na zajęciach,
- otrzymał ocenę pozytywną z prac pisemnych oraz z odpowiedzi ustnych.

Niedostateczny – otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, a braki w umiejętnościach uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy z podstaw fryzjerstwa,
- nie potrafi nawet z pomocą nauczyciela rozwiązać problemów o niewielkim stopniu trudności,
- nie orientuje się w problematyce poruszanej na zajęciach,
- nie zna terminologii zawodowej,
- opuścił dużo zajęć bez usprawiedliwienia,
- otrzymał ocenę negatywną z odpowiedzi ustnych oraz prac pisemnych lub ich nie pisał.

18. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z technik fryzjerskich

Celujący – otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania i efekty przewidziane do realizacji w danej kwalifikacji. (dyplomy, certyfikaty, udział w konkursach, szkoleniach),
- przestrzega zasad BHP i zasad higieny pracy na pracowni,

- potrafi wykonać wszystkie czynności praktyczne przewidziane w programie nauczania na dany semestr, a nawet te, które wykraczają ponad program,
- angażuje się w pracę na rzecz szkoły i środowiska lokalnego,
- umie poradzić sobie w nietypowych sytuacjach, z którymi może zetknąć się fryzjer podczas swojej pracy,
- wiadomości teoretyczne zdobyte na innych przedmiotach zawodowych potrafi wykorzystać w praktyce,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- właściwie posługuje się sprzętem fryzjerskim,
- jest koleżeński, miły, uczynny i pomocny podczas wykonywania ćwiczeń fryzjerskich,
- uzyskał co najmniej ocenę bardzo dobrą z pracy pisemnej oraz z ocen cząstkowych z praktycznego wykonywania danych zabiegów fryzjerskich,
- umie wykonać wszystkie zabiegi przewidziane do realizacji w danej kwalifikacji.

Bardzo dobry – otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował umiejętności praktyczne zawarte w programie nauczania na dany semestr, które wynikają z danej kwalifikacji,
- przestrzega zasad BHP i zasad higieny pracy na pracowni,
- jest koleżeński, pomocny, itp. podczas wykonywania zabiegów fryzjerskich,
- zdobytą wiedzę potrafi zastosować w nowych sytuacjach praktycznych,
- potrafi zastosować wiadomości teoretyczne w praktyce bez pomocy nauczyciela,
- samodzielnie wykonuje polecenia nauczyciela i aktywnie uczestniczy w zajęciach,
- precyzyjnie posługuje się terminologią fryzjerską i umie nazwać czynności, które wykonuje,
- uzyskał, co najmniej ocenę dobrą z pracy pisemnej oraz ocen cząstkowych.

Dobry – otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował w pełni wiadomości i umiejętności praktycznych określonych programem nauczania w danym semestrze, które wynikają z danej kwalifikacji,
- przestrzega zasad BHP i higieny pracy na pracowni,
- poprawnie stosuje zdobyte wiadomości do rozwiązywania typowych zadań praktycznych,
- w poprawny sposób posługuje się terminologią fryzjerską,
- prawidłowo wykonuje polecenia nauczyciela,
- czynnie i systematycznie uczestniczy w zajęciach,
- uzyskał, co najmniej ocenę dostateczną z pracy pisemnej, ale ma wyższe oceny cząstkowe.

Dostateczny – otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych podstawach programowych, które wynikają z danej kwalifikacji,
- nie zawsze przestrzega zasad BHP i higieny pracy na pracowni,
- zna i rozumie podstawowe: pojęcia z przedmiotu, terminy oraz zasady wykonywania różnych zabiegów fryzjerskich,
- potrafi wykonać podstawowe czynności przy niewielkim ukierunkowaniu ze strony nauczyciela,
- wykonuje typowe zadania praktyczne o średnim stopniu trudności, w których mogą wystąpić nieliczne błędy,
- sporadycznie jest aktywny na zajęciach i dość często je opuszcza,
- otrzymał ocenę pozytywną z pracy pisemnej oraz z ocen cząstkowych.

Dopuszczający – otrzymuje uczeń, który:

- w minimalnym stopniu opanował wiedzę i umiejętności zawarte w programie nauczania i w podstawie programowej, które wynikają z danej kwalifikacji,
- nie stosuje się do zasad BHP i zasad higieny na pracowni,
- słabo orientuje się w problematyce poruszanej na zajęciach,
- wykonuje bardzo proste zadania praktyczne przy pomocy nauczyciela,
- udziela chaotycznych odpowiedzi i popełnia liczne błędy w czynnościach praktycznych,
- jest biernym uczestnikiem zajęć,
- uzyskał niską frekwencję na zajęciach,
- otrzymał ocenę pozytywną z pracy pisemnej oraz z ocen cząstkowych.

Niedostateczny – otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, a braki w umiejętnościach uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy z pracowni higieny fryzjerskiej,
- nie przestrzega zasad BHP i zasad higieny na pracowni,
- nie potrafi nawet z pomocą nauczyciela rozwiązać problemów o niewielkim stopniu trudności,
- nie umie wykonać najprostszyc zabiegów fryzjerskich,
- nie posiada podstawowych umiejętności fryzjerskich,
- opuścił dużo zajęć bez usprawiedliwienia,
- otrzymał ocenę negatywną z pracy pisemnej lub jej nie pisał.

19. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z procesów fryzjerskich i stylizacji fryzur

Celujący – otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania i efekty przewidziane do realizacji w danej kwalifikacji. (dyplomy, certyfikaty, udział w konkursach, szkoleniach),
- przestrzega zasad BHP i higieny pracy na zajęciach praktycznych,
- potrafi wykonać wszystkie czynności praktyczne przewidziane w programie nauczania na dany semestr, a nawet te, które wykraczają ponad program,
- angażuje się w pracę na rzecz szkoły i środowiska lokalnego,
- chętnie uczestniczy w imprezach fryzjerskich, np. w pokazie fryzjerskim,
- potrafi swoją wiedzę zastosować w sytuacjach problemowych,
- umie poradzić sobie w nietypowych sytuacjach, z którymi może zetknąć się fryzjer podczas swojej pracy,
- wiadomości teoretyczne zdobyte na innych przedmiotach, tj. techniki fryzjerskie czy procesy fryzjerskie potrafi wykorzystać w praktyce,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- pracował z różnymi modelami i modelkami na zajęciach praktycznych,
- uzyskał, co najmniej ocenę bardzo dobrą z ocen cząstkowych, tj. test, sprawdzian czy ocen z praktycznego wykonywania danych zabiegów fryzjerskich,
- systematycznie i aktywnie uczestniczy w zajęciach,
- umie wykonać wszystkie zabiegi przewidziane do realizacji w danej kwalifikacji.

Bardzo dobry – otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował umiejętności praktyczne zawarte w programie nauczania na dany semestr, które wynikają z danej kwalifikacji,

- angażuje się w pracę na rzecz szkoły i środowiska lokalnego,
- zdobytą wiedzę potrafi zastosować w nowych sytuacjach praktycznych,
- samodzielnie potrafi zastosować wiadomości teoretyczne w praktyce bez pomocy nauczyciela,
- samodzielnie wykonuje polecenia nauczyciela,
- aktywnie i systematycznie uczestniczy w zajęciach,
- często przyprowadza modeli do szkoły, na których wykonuje wymagane czynności,
- precyzyjnie posługuje się terminologią fryzjerską i umie nazwać czynności, które wykonuje,
- uzyskał, co najmniej ocenę dobrą z prac pisemnych oraz ocen cząstkowych.

Dobry – otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował w pełni wszystkich wiadomości i umiejętności praktycznych określonych programem nauczania w danym semestrze, które wynikają z danej kwalifikacji,
- poprawnie stosuje zdobyte wiadomości do rozwiązywania typowych zadań praktycznych,
- w poprawny sposób posługuje się terminologią fryzjerską,
- prawidłowo wykonuje polecenia nauczyciela i typowe zabiegi fryzjerskie,
- czynnie i w miarę systematycznie uczestniczy w zajęciach, ale rzadziej przyprowadza modeli do szkoły, na których wykonuje wymagane czynności,
- uzyskał, co najmniej ocenę dostateczną z prac pisemnych, ale ma wyższe oceny cząstkowe.

Dostateczny – otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności na poziomie podstawowym, które wynikają z danej kwalifikacji,
- zna i rozumie podstawowe: pojęcia z przedmiotu, terminy oraz zasady wykonywania różnych zabiegów fryzjerskich,
- potrafi wykonać podstawowe polecenia przy niewielkim ukierunkowaniu ze strony nauczyciela,
- wykonuje typowe zadania praktyczne o średnim stopniu trudności, w których mogą wystąpić nieliczne błędy,
- sporadycznie jest aktywny na zajęciach i dość często je opuszcza,
- otrzymał ocenę pozytywną z prac pisemnych oraz z ocen cząstkowych.

Dopuszczający – otrzymuje uczeń, który:

- w minimalnym stopniu opanował wiedzę i umiejętności zawarte w programie nauczania i w podstawie programowej, które wynikają z danej kwalifikacji,
- słabo orientuje się w problematyce poruszanej na zajęciach,
- wykonuje bardzo proste zadania praktyczne przy pomocy nauczyciela,
- udziela chaotycznych odpowiedzi i popełnia liczne błędy w czynnościach praktycznych,
- jest biernym uczestnikiem zajęć,
- nie ma kontaktu z modelami, na których można ćwiczyć zabiegi fryzjerskie,
- uzyskał niską frekwencję na zajęciach,
- otrzymał ocenę pozytywną z prac pisemnych oraz z ocen cząstkowych.

Niedostateczny – otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, a braki w umiejętnościach uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy z procesów fryzjerskich,
- nie potrafi nawet z pomocą nauczyciela rozwiązać problemów o niewielkim stopniu trudności, ani wykonać prostych zabiegów fryzjerskich,
- nie posiada podstawowych umiejętności fryzjerskich,

- jest biernym uczestnikiem zajęć,
- opuścił dużo zajęć bez usprawiedliwienia,
- otrzymał ocenę negatywną z prac pisemnych.

20. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z wizualizacji wizerunku

1) Ocena celująca:

Uczeń powinien wypełniać wymagania takie jak na ocenę bardzo dobrą i ponadto:

- a) jego wiedza i umiejętności wskazują na szczególne zainteresowanie przedmiotem
- b) samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania
- c) formułuje problemy i hipotezy oraz weryfikuje je na drodze teoretycznej
- d) cechuje go poprawny język, styl i swoboda w posługiwaniu się terminologią biologiczną
- e) biegle posługuje się zdobytą wiedzą
- f) potrafi zinterpretować fakty, uogólnić je i przeanalizować
- g) uczestniczy, osiągając bardzo dobre wyniki, w wewnątrzszkolnych przedmiotowych konkursach oraz w pozaszkolnych olimpiadach

2) Ocena bardzo dobra:

Uczeń powinien wypełniać wymagania takie jak na ocenę dobrą i ponadto:

- a) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami
- b) samodzielnie, korzystając z różnych źródeł zdobywa wiadomości w celu rozwiązania problemów teoretycznych i praktycznych
- c) dostrzega związki pomiędzy faktami
- d) swobodnie posługuje się terminologią
- e) samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe
- f) potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach
- g) potrafi zinterpretować fakty, uogólnić i przeanalizować
- h) uczestniczy w wewnątrzszkolnych konkursach przedmiotowych

3) Ocena dobra:

Uczeń powinien:

- a) poprawnie stosuje zdobyte wiadomości
- b) zna i interpretuje podstawowe terminy biologiczne
- c) samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe o niewielkim stopniu trudności
- d) uogólnia fakty

4) Ocena dostateczna:

Uczeń powinien:

- a) zna podstawowe terminy biologiczne, ale nie zawsze właściwie je stosuje
- b) rozumie podstawowe uogólnienia
- c) wyjaśnia, z pomocą nauczyciela, ważniejsze zjawiska
- d) rozwiązuje, z pomocą nauczyciela, zadania problemowe o niewielkim stopniu trudności

5) Ocena dopuszczająca:

Uczeń powinien:

- a) zna znaczenie nielicznych terminów, ale nie potrafi ich właściwie stosować
- b) przy rozwiązywaniu zadań problemowych nie umie korzystać ze swoich wiadomości nawet przy pomocy nauczyciela
- c) pomimo braków w wiedzy uczeń wykazuje chęć współuczestniczenia w rozwiązywaniu zadań problemowych, jest zaangażowany i aktywny

6) Ocena niedostateczna:

Otrzymuje uczeń który:

a) uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, a braki te uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy.

7) Dodatkowe formy sprawdzania wiedzy

Przedmiotem oceny są:

- a) kontrolne prace pisemne:
- b) sprawdziany i testy
- c) kartkówki (zapowiedziane i niezapowiedziane, obejmują zakres trzech ostatnich lekcji)
- d) zadania domowe
- e) zadania z ćwiczeń
- f) odpowiedzi ustne
- g) aktywność w czasie lekcji
- h) referaty tematyczne
- i) udział w olimpiadach i konkursach

21. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z wizualizacji we fryzjerstwie

1. Ocena celująca:

Uczeń powinien wypełniać wymagania takie jak na ocenę bardzo dobrą i ponadto :

- a) posiada wiadomości wybiegające poza program nauczania
- b) potrafi logicznie myśleć i zawsze wyciąga wnioski z realizowanych zajęć praktycznych i teoretycznych
- c) zadania wykonuje w sposób oryginalny

2. Ocena bardzo dobra:

Uczeń powinien wypełniać wymagania takie jak na ocenę dobrą i ponadto:

- a) ma opanowany cały materiał objęty programem nauczania
- b) jest bardzo aktywny na lekcjach
- c) posługuje się fachową terminologią fryzjerską
- d) potrafi logicznie myśleć i wyciąga wnioski z realizowanych zajęć praktycznych i teoretycznych
- e) wykorzystuje wiadomości teoretyczne w trakcie wykonywania ćwiczeń praktycznych
- f) na zajęciach praktycznych zawsze posiada odpowiedni i kompletny strój
- g) jest zawsze przygotowany do ćwiczeń praktycznych adekwatnie do tematu zajęć
- i) potrafi prawidłowo analizować schematy, wykresy, tabele itp.
- j) na zajęciach praktycznych potrafi pracować w grupie oraz kierować grupą

3. Ocena dobra:

Uczeń powinien:

- a) materiał przewidziany programem nauczania, ma opanowany w stopniu dobrym
- b) jest aktywny na lekcjach
- c) posługuje się fachową terminologią fryzjerską
- d) czasami wyciąga wnioski z realizowanych zajęć praktycznych i teoretycznych
- e) na zajęciach praktycznych zawsze posiada odpowiedni i kompletny strój
- f) jest przygotowany do ćwiczeń praktycznych adekwatnie do tematu zajęć
- g) po ćwiczeniach praktycznych pozostawia swoje stanowisko pracy bez zastrzeżeń

4. Ocena dostateczna:

Uczeń powinien:

- a) materiał przewidziany programem nauczania, ma opanowany w stopniu dostatecznym
- b) nie bierze aktywnego udziału na lekcjach
- c) ma trudności w posługiwaniu się fachową terminologią fryzjerską
- d) sporadycznie wyciąga wnioski z realizowanych zajęć praktycznych i teoretycznych
- e) na zajęciach praktycznych zawsze posiada odpowiedni i kompletny strój
- f) czasami jest nieprzygotowany do ćwiczeń praktycznych
- g) podczas wykonywania zajęć praktycznych wymaga dodatkowej opieki nauczyciela
- h) czasami pozostawia nieuporządkowane miejsce pracy po ćwiczeniach praktycznych

5. Ocena dopuszczająca:

Uczeń powinien:

- a) w minimalnym stopniu opanował materiał objęty programem nauczania
- b) nie jest aktywny na lekcjach
- c) nie wyciąga właściwych wniosków z realizowanych zajęć praktycznych i teoretycznych
- d) ma trudności w posługiwaniu się fachową terminologią fryzjerską
- e) na zajęciach praktycznych zazwyczaj posiada odpowiedni i kompletny strój
- f) czasami jest nieprzygotowany do ćwiczeń praktycznych
- g) podczas wykonywania zajęć praktycznych wymaga stałych wskazówek nauczyciela

6. Ocena niedostateczna:

Uczeń powinien:

- a) nie opanował w stopniu minimalnym materiału objętego programem nauczania
- b) nie jest aktywny na lekcjach
- c) nie wyciąga wniosków z realizowanych zajęć praktycznych i teoretycznych
- d) nie posługuje się fachową terminologią fryzjerską
- e) na zajęciach praktycznych często nie posiada odpowiedniego stroju
- f) często jest nieprzygotowany do ćwiczeń praktycznych
- g) podczas wykonywania zajęć praktycznych wymaga stałych wskazówek nauczyciela
- h) często pozostawia nieuporządkowane miejsce pracy po ćwiczeniach praktycznych

22. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z organizacji salonu fryzjerskiego

1) Ocena celująca:

Uczeń powinien wypełniać wymagania takie jak na ocenę bardzo dobrą i ponadto:

- a) jego wiedza i umiejętności wskazują na szczególne zainteresowanie przedmiotem
- b) samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania
- c) formułuje problemy i hipotezy oraz weryfikuje je na drodze teoretycznej
- d) cechuje go poprawny język, styl i swoboda w posługiwaniu się terminologią biologiczną
- e) biegle posługuje się zdobytą wiedzą
- f) potrafi zinterpretować fakty, uogólnić je i przeanalizować

g) uczestniczy, osiągając bardzo dobre wyniki, w wewnątrzszkolnych przedmiotowych konkursach oraz w pozaszkolnych olimpiadach

2) Ocena bardzo dobra:

Uczeń powinien wypełniać wymagania takie jak na ocenę dobrą i ponadto:

- a) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami
- b) samodzielnie, korzystając z różnych źródeł zdobywa wiadomości w celu rozwiązania problemów teoretycznych i praktycznych
- c) dostrzega związki pomiędzy faktami
- d) swobodnie posługuje się terminologią
- e) samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe
- f) potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach
- g) potrafi zinterpretować fakty, uogólnić i przeanalizować
- h) uczestniczy w wewnątrzszkolnych konkursach przedmiotowych

3) Ocena dobra:

Uczeń powinien:

- a) poprawnie stosuje zdobyte wiadomości
- b) zna i interpretuje podstawowe terminy biologiczne
- c) samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe o niewielkim stopniu trudności
- d) uogólnia fakty

4) Ocena dostateczna:

Uczeń powinien:

- a) zna podstawowe terminy biologiczne, ale nie zawsze właściwie je stosuje
- b) rozumie podstawowe uogólnienia
- c) wyjaśnia, z pomocą nauczyciela, ważniejsze zjawiska
- d) rozwiązuje, z pomocą nauczyciela, zadania problemowe o niewielkim stopniu trudności

5) Ocena dopuszczająca:

Uczeń powinien:

- a) zna znaczenie nielicznych terminów, ale nie potrafi ich właściwie stosować
- b) przy rozwiązywaniu zadań problemowych nie umie korzystać ze swoich wiadomości nawet przy pomocy nauczyciela
- c) pomimo braków w wiedzy uczeń wykazuje chęć współuczestniczenia w rozwiązywaniu zadań problemowych, jest zaangażowany i aktywny

6) Ocena niedostateczna:

Otrzymuje uczeń który:

- a) uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, a braki te uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy.

7) Dodatkowe formy sprawdzania wiedzy

Przedmiotem oceny są:

- a) kontrolne prace pisemne:
- b) sprawdziany i testy
- c) kartkówki (zapowiedziane i niezapowiedziane, obejmują zakres trzech ostatnich lekcji)
- d) zadania domowe
- e) zadania z ćwiczeń
- f) odpowiedzi ustne
- g) aktywność w czasie lekcji
- h) referaty tematyczne
- i) udział w olimpiadach i konkursach

23. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z podstaw prawa z ochroną środowiska

1) Ocena celująca:

Uczeń spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- wykazuje szczególne zainteresowanie prawem,
- samodzielnie formułuje problemy prawne, jest dociekliwy,
- posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza obowiązujący program nauczania z prawa,
- zadania, o podłożu prawnym, rozwiązuje w sposób samodzielny i oryginalny,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach z wiedzy prawnej,
- biegle posługuje się językiem prawniczym,

2) Ocena bardzo dobra:

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności wyznaczone zakresem treści nauczania, tzn.:

- wykazuje się znajomością i rozumieniem pojęć prawniczych z zakresu realizowanego programu,
- sprawnie i precyzyjnie posługuje się odpowiednią terminologią prawną w wymiarze teoretycznym i praktycznym,
- jasno i logicznie rozumuje zagadnienia prawne, i poprawnie wnioskuje,
- potrafi wykorzystać analogię i uogólnienie do rozwiązywania zadań,
- rzadko popełnia błędy z zakresu terminologii prawnej,
- jest zawsze przygotowany do lekcji i aktywnie uczestniczy w zajęciach.

3) Ocena dobra:

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności wyznaczone zakresem treści nauczania, tzn.:

- wykazuje się znajomością i rozumieniem wielu pojęć z zakresu realizowanego programu,
- sprawnie, ale nie zawsze precyzyjnie posługuje się odpowiednią terminologią przedmiotową w wymiarze teoretycznym i praktycznym,
- logicznie rozumuje, przy czym nie zawsze wybiera najprostszyszy sposób rozwiązania zadań i problemów prawniczych,
- potrafi znaleźć błąd w swoim rozumowaniu,

4) Ocena dostateczna:

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności istotne z prawa, tzn.:

- zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu prawa,
- przy rozwiązywaniu zadań nie zawsze sprawnie posługuje się odpowiednią terminologią przedmiotową,

- czasami samodzielnie analizuje zadania o wyższym poziomie trudności,
- najczęściej rozwiązuje zadania przy niewielkiej pomocy nauczyciela,
- potrafi zastosować podane rozwiązanie w analogicznej sytuacji,
- zwykle jest przygotowany do zajęć i aktywnie w nich uczestniczy.

5) Ocena dopuszczająca:

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności, które są konieczne, aby mógł kontynuować naukę. Braki w opanowaniu obowiązkowych treści z podstawy programowej nie uniemożliwiają uzyskania przez ucznia podstawowych wiadomości w następnej klasie lub semestrze. Uczeń może mieć trudności z całościowym opanowaniem podstawy programowej, potrafi sobie przyswoić materiał jedynie działami programu w pewnych okresach czasowych tzn.:

- zna podstawowe pojęcia z prawa,
- analizuje i rozwiązuje łatwiejsze zadania przy pomocy nauczyciela, samodzielnie potrafi rozwiązać zadania proste,
- zadania rozwiązuje długo, niestarannie,
- bardzo często popełnia błędy merytoryczne,
- nie stosuje terminologii prawnej lub stosuje ją sporadycznie,
- rzadko bierze aktywny udział w zajęciach.

6) Ocena niedostateczna :

Uczeń ma poważne trudności z całościowym opanowaniem podstawy programowej, nie potrafi sobie przyswoić materiału, wynikającego z podstawy programowej, tzn.:

- uczeń nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszej nauki ,
- nie bierze aktywnego udziału w zajęciach,
- stale jest nieprzygotowany do zajęć,
- nie potrafi rozwiązywać najprostszych zadań z zakresu prawa,
- nie stosuje języka prawniczego.

24. Kryteria ocen klasyfikacyjnych z prawa

1) Ocena celująca:

Uczeń spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- wykazuje szczególne zainteresowanie prawem,
- samodzielnie formułuje problemy prawne, jest dociekliwy,
- posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza obowiązujący program nauczania z prawa,
- zadania, o podłożu prawnym, rozwiązuje w sposób samodzielny i oryginalny,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach z wiedzy prawnej,

- biegle posługuje się językiem prawniczym,

2) Ocena bardzo dobra:

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności wyznaczone zakresem treści nauczania, tzn.:

- wykazuje się znajomością i rozumieniem pojęć prawniczych z zakresu realizowanego programu,
- sprawnie i precyzyjnie posługuje się odpowiednią terminologią prawną w wymiarze teoretycznym i praktycznym,
- jasno i logicznie rozumie zagadnienia prawne, i poprawnie wnioskuje,
- potrafi wykorzystać analogię i uogólnienie do rozwiązywania zadań,
- rzadko popełnia błędy z zakresu terminologii prawnej,
- jest zawsze przygotowany do lekcji i aktywnie uczestniczy w zajęciach.

3) Ocena dobra:

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności wyznaczone zakresem treści nauczania, tzn.:

- wykazuje się znajomością i rozumieniem wielu pojęć z zakresu realizowanego programu,
- sprawnie, ale nie zawsze precyzyjnie posługuje się odpowiednią terminologią przedmiotową w wymiarze teoretycznym i praktycznym,
- logicznie rozumie, przy czym nie zawsze wybiera najprostszy sposób rozwiązania zadań i problemów prawniczych,
- potrafi znaleźć błąd w swoim rozumowaniu,

4) Ocena dostateczna:

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności istotne z prawa, tzn.:

- zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu prawa,
- przy rozwiązywaniu zadań nie zawsze sprawnie posługuje się odpowiednią terminologią przedmiotową,
- czasami samodzielnie analizuje zadania o wyższym poziomie trudności,
- najczęściej rozwiązuje zadania przy niewielkiej pomocy nauczyciela,
- potrafi zastosować podane rozwiązanie w analogicznej sytuacji,
- zwykle jest przygotowany do zajęć i aktywnie w nich uczestniczy.

5) Ocena dopuszczająca:

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności, które są konieczne, aby mógł kontynuować naukę. Braki w opanowaniu obowiązkowych treści z podstawy programowej nie uniemożliwiają uzyskania przez ucznia podstawowych wiadomości w następnej klasie lub semestrze. Uczeń może mieć trudności z całościowym opanowaniem podstawy programowej, potrafi sobie przyswoić materiał jedynie działami programu w pewnych okresach czasowych tzn.:

- zna podstawowe pojęcia z prawa,

- analizuje i rozwiązuje łatwiejsze zadania przy pomocy nauczyciela, samodzielnie potrafi rozwiązać zadania proste,
- zadania rozwiązuje długo, niestarannie,
- bardzo często popełnia błędy merytoryczne,
- nie stosuje terminologii prawnej lub stosuje ją sporadycznie,
- rzadko bierze aktywny udział w zajęciach.

6) Ocena niedostateczna :

Uczeń ma poważne trudności z całościowym opanowaniem podstawy programowej, nie potrafi sobie przyswoić materiału, wynikającego z podstawy programowej, tzn.:

- uczeń nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszej nauki ,
- nie bierze aktywnego udziału w zajęciach,
- stale jest nieprzygotowany do zajęć,
- nie potrafi rozwiązywać najprostszych zadań z zakresu prawa,
- nie stosuje języka prawniczego.